

Velitelské shromáždění 2023: Projev náčelníka Generálního štábu AČR generálporučíka Karla Řehky

21.11.2023 - Karel Řehka | Armáda ČR

Vážený pane prezidente, vážení velitelé, vojáci!

Poděkování

Před rokem jsem tady mluvil o ruské invazi na Ukrajinu. Konflikt bohužel dál pokračuje a Rusko se chystá na dlouhou opotřebovací válku. Před několika týdny přibyl nový problém, tentokrát na Blízkém východě. Napětí panuje i v dalších částech světa. Konflikty, strategické šoky a překvapení se opakují s železnou pravidelností. Nelze spoléhat na věčný mír.

Probíhající masivní technologická transformace ovlivňuje všechny armády a válčení vůbec. Armáda na to musí reagovat a přesně to taky děláme.

Řadu věcí se nám daří zlepšovat a v dnešním vystoupení se chci zaměřit i na úspěchy. Nepřehlížím problémy, víme, kde musíme zabrat a nepolevíme. Přílišná negace nás ale nikam neposouvá.

Proto chci hlavně poděkovat. Většina z vás obětavě pracuje, hledá cesty, nebojí se odpovědnosti a na nic se nevymlouvá. Velké díky hlavně vojákům za jejich práci.

Uspěť ale můžeme jen díky společenské a politické podpoře. Děkuji panu prezidentovi, vládě, ústavním činitelům, a především veřejnosti za důležitou podporu.

Bezpečnostní situace

Cílem tohoto velitelského shromáždění je představit klíčové úkoly na rok 2024. Každý vojenský plán ale začíná hodnocením situace.

Eskalační potenciál ve světě roste. Je mojí povinností říkat fakta, i když jsou nepříjemná. A budu to dělat dál. Kdyby došlo ke střetu mezi Ruskem a Aliancí, byli bychom aktivním účastníkem od první vteřiny. Dotklo by se to armády, ale také naší infrastruktury a všech občanů. To změnilo pohled na naše plánování a zažité postupy.

Mezinárodní terorismus dál ohrožuje naši civilizaci, a kromě Ruska je to nejvýznamnější hrozba pro celé NATO. Teroristi před několika týdny zavraždili stovky civilistů a odvěkli desítky rukojmích včetně dětí. Kromě velké války zůstává terorismus pořád hrozbou, na kterou se musíme připravovat. Z vojenského pohledu obavy nemám. V operacích zaměřených na boj s terorismem jsme působili dvě dekády a vím, že to vojensky zvládneme. To ale bude téměř nemožné, pokud budeme tolerovat jakoukoli podporu terorismu.

Napětí se stupňuje i v Indo-Pacifiku, kde se Čína snaží měnit světový pořádek. Vzrůstá nestabilita na Západním Balkáně a v africkém Sahelu. Všechny tyto jevy spolu souvisí a jsou propojené. I když jsou zdánlivě vzdálené, mají dopady na bezpečnost v Evropě.

Velení armády tento vývoj sleduje, vyhodnocuje a adekvátně reaguje.

Priority

Vážení velitelé, vojáci! Stručně připomenu svoje prioritní oblasti, které jsem ohlásil v minulém roce.

Můj hlavní a jediný cíl je bojeschopnost. K tomuto cíli směřuje naše úsilí v pěti směrech:

Zaprvé je to vojenská revize obrany. Vláda schválila novou bezpečnostní a obrannou strategii, která jasně pojmenovává protivníka a dává nám zadání: chystat se na konflikt velkého rozsahu a intenzity. Poprvé je zde výslovně uvedeno, že strategickým zájmem země je technologicky vyspělá, vycvičená a připravená armáda. Nový zákon o financování obrany nám poprvé dává předvídatelný rozpočet, nutný ke smysluplnému obrannému plánování.

To vše nám vytváří vhodné podmínky. My vojáci testujeme a revidujeme obranné plány, pracujeme na mírové i válečné struktuře armády a zabýváme se také zálohami, mobilizací a vytvářením adekvátních zá-sob. Aktivně se podílíme na tvorbě a implementaci aliančních regionálních obranných plánů.

Zadruhé pracujeme na vizi válčení budoucnosti v nově zřízené Radě pro budoucí válčení s mnoha pracovními týmy. Dopracovali jsme se k prvním závěrům. Proces dál běží. Důležitější, než samotný produkt je pro mě skutečnost, že nejvyšší velení armády a klíčoví představitelé generálního štábu i sil tráví desítky hodin vášnivých diskusí a někdy i hádek nad tím, kam směřuje válčení, jaké to na armádu bude mít dopady a na co se musíme chystat. To je přesně to, čím bychom se denně měli zabývat. Rád bych se dočkal toho, abychom těmto klíčovým otázkám mohli věnovat odpovídající čas a úsilí.

Zatřetí je to modernizace, ve které jsme letos razantně pokročili. Podepsaná smlouva na pásových bojových vozidel pěchoty CV-90 znamená pro pozemní síly klíčový zbraňový systém pro přezbrojení těžké brigády. Pořízením letounu F-35 dostaneme celou armádu na kvalitativně vyšší úroveň a tím také podpoříme digitální transformaci, o které ještě budu mluvit. Letos jsme zavedli bojové vrtulníky venom a viper včetně výcvikového simulátoru, obrněná spojovací a velitelsko-štabní vozidla TITUS, mobilní 3D radiolokátory MADR nebo systémy elektronického boje STARKOM. Pracovali jsme na integraci nových děl Caesar i automatizovaného systému řízení palby. U pozemní protivzdušné obrany získáme schopnosti na krátkou, střední i dlouhou vzdálenost a v budoucnu i proti balistickým střelám. Letouny F-35 protivzdušnou obranu vhodně doplní. Všechny systémy propojíme a integrujeme.

Ruku v ruce s modernizací profesionální armády automaticky přezbrojujeme i aktivní zálohy.

I přes obrovský nárůst rozpočtu nebudeme mít ani zdaleka dostatek zdrojů pro rychlé řešení všech našich problémů. O to víc musíme být efektivní.

Začtvrté se věnujeme lidem. O potížích s naplněností jednotek víme. Jako u všech jiných problémů, řešením je vždycky jenom tvrdá a dlouhodobá práce.

Tuto oblast považuji za nejdůležitější, ale zároveň za nejtěžší. Podařily se nám sice dílčí kroky, ale je to spíš hašení akutních problémů. Potřebujeme však dlouhodobou strategii!

Zmírnili jsme například některá zbytečně omezující pravidla, podařila se podpora u poplatků za ubytování a tarifů za dojíždění, valorizovaly se platy a pokrok je i v materiálu jednotlivce. Pracujeme na zlepšení náboru a usnadnění celého procesu. Nové virtuální náborové středisko je jedním z nástrojů. Zlepšuje se péče pro veterány a rozšířil se dosah Vojenského fondu solidarity. Měníme předpisy, aby byl systém zdravotních prohlídek a klasifikací smysluplnější a odpovídal reálným potřebám. Chceme, aby mohli sloužit i lidé, které jsme zbytečně odmítali.

Nepodceňujeme význam organizační kultury a práce velitelů, vrchních praporčíků a ostatních lídrů na všech stupních. Vaše role je klíčová. Každý musíme hledat cesty, jak motivovat vojáky ke službě.

Zapáté přispíváme ke kultivaci strategické diskuse o obraně České republiky. Armáda neřídí směr společenské diskuse. Snažíme se ale přispět k tomu, aby se vážná debata vedla především o tom, co nám reálně hrozí, kdo je náš protivník a jak budeme v krizi mobilizovat společnost, abychom ji zvládli. Nikoli o tom, kolik máme jakých vozidel či jaký kanón je lepší.

K tomu se scházíme s bezpečnostní a akademickou komunitou, mluvíme s ústavními činiteli, podílíme se na přednáškách a v tomto duchu vystupujeme na veřejnosti.

Na mých prioritách se nic nemění, ve všech musíme pokračovat. Konkrétní kroky modernizace včetně jednotlivých úkolů na rok 2024 rozeberou další řečníci v neveřejné části velitelského shromáždění.

Hlavní úkoly na rok 2024

Vážení velitelé, vojáci!

Teď k tomu, co považuji za nejdůležitější v příštím roce.

Moji hlavní prioritou stále je a bude bojeschopnost. Bezpečnostní situace vyžaduje, abychom dosáhli bojeschopnosti a řádově vyšší míry připravenosti, než jsme byli v minulosti zvyklí. A musíme toho dosáhnout rychle. Myslím to smrtelně vážně! Každý z nás musí cítit urgenci a dělat, co může, s tím, co má. Osobní iniciativa na všech stupních je klíčová!

Náš problém není jen modernizace. Samotný nákup materiálu nic neřeší. Bude fungovat teprve ve spojení s kvalitními vojáky a veliteli, dobrým výcvikem a adekvátní doktrínou. Vedle výzbroje a materiálu jsou stejně důležité morálka, vycvičenost, vedení, myšlení, koncepce a doktríny. Nejhorší by bylo přílišné uspokojení z nové techniky nebo na ni pasivně čekat.

Budeme dál pracovat na odstrašení a obraně. Připravujeme se na nejhorší scénář, na válku vysoké intenzity a velkého rozsahu s technologicky vyspělým protivníkem, vybaveným jadernými zbraněmi.

Naše země bude díkybohu odstrašovat a bránit se jako součást NATO. Proto jsou základním východiskem pro budování a přípravu armády schválené alianční regionální obranné plány. To je driver pro všechno, co se bude v NATO i v naší armádě dít. Bojeschopnost, vyšší míra připravenosti, rozsáhlejší příspěvky do aliančního nového modelu sil, zajištění území pro přijetí a tranzit spojeneckých sil. Musíme doplňovat zásoby a chystat se bude muset celý stát. To vše musíme zvládnout při plnění současných úkolů a závazků, včetně zahraničních operací a vyčleňování jednotek do pohotovostních sil.

Cvičíme realisticky a komplexně od strategické úrovně až po vojáka v poli! Série vzájemně provázaných cvičení bude dál pokračovat. Realistický výcvik na všech stupních považuji za nejdůležitější. Pokud budeme cvičit realisticky, nemůže každá aktivita skončit úspěchem. A to je v pořádku, pokud se z neúspěchu poučíme. Nebudeme vědět všechno, ale aspoň budeme vědět, co nevíme. Pokud nebudeme cvičit realisticky, tak se ani nedozvíme, co všechno nevíme. Nebojte se experimentovat a nečekejte na zásah shora. Tohle je o iniciativě na každém stupni.

Obrana není úkol jenom pro armádu! Celá republika se musí připravovat a řešit věci jako civilní ochranu, dopravní infrastrukturu, zásobování, lékařskou péči a další. Pro případ vojenských hrozeb ale musí armáda v tomto úsilí být iniciativní a hrát stěžejní roli.

Jak řekl předseda vojenského výboru NATO admirál Bauer, kterého mimochodem zítra přivítáme v Praze: „Letošní summit ve Vilniusu odstartoval novou éru kolektivní obrany Aliance.“

Příští rok bude v tomto směru klíčový. Máme novou obrannou strategii, aktualizovanou koncepci výstavby armády, nové alianční plány, ale to nejtěžší nás čeká. A to je implementace těchto strategií a plánů. K tomu všemu budou směřovat veškeré naše přípravy, nákupy a výcvik.

Modernizace musí udržet svoje tempo. Všichni doufáme, že bude co nejdříve podepsána smlouva na letouny F-35. Je to špičková technika, ale také symbolický průlom pro digitalizaci a technologický skok v naší armádě.

Na bojišti budoucnosti bez digitalizace velení a řízení neuspějeme. Je to nutnost, které musíme dosáhnout za každou cenu. To nejdůležitější je ale změna našeho myšlení.

Digitalizace si vyžádá legislativní změny a nové nastavení bezpečnostních politik. Musíme se ale přizpůsobit digitálnímu věku.

A revidovat musíme systém velení a řízení na všech stupních, strategickým počínaje a velením v poli konče.

Pracujeme také na pochopení a zavádění dalších nových technologií, jako je práce s velkým množstvím dat, autonomní systémy, kvantové počítače, umělá inteligence nebo robotika. Zřizujeme například vlastní inovační hub, pokročili jsme ve spolupráci s Českým vysokým učením technickým. Vytipovali jsme perspektivní projekty, které projednáváme přímo s jednotlivými fakultami univerzity. Výsledkem budou konkrétní a hmatatelné produkty. V příštím roce chceme toto úsilí akcelarovat.

Společně s našimi blízkými zahraničními partnery se v příštím roce také zaměříme na experimentální zavádění nových technologií do výcviku.

Do konce roku bude schválená nová koncepce výstavby armády do roku 2035. Zjednodušeně řečeno říká, že nás čeká deset let zásadní technologické transformace a masivní generační obměna zbraňových systémů. Celá armáda přejde na západní techniku a bude se digitalizovat a propojovat.

Rozloučení

Vážení velitelé, vojáci!

Příští rok bude také velmi symbolický, protože Aliance oslaví 75 let své existence a Česká republika 25 let svého členství v NATO. Poprvé v historii se u nás uskuteční zasedání vojenského výboru NATO. Čeká nás hodně práce a budeme hodně vidět. Máme šanci ukázat, že žádná výzva pro nás není překážkou. Nebude to lehké, ale já vím, že v armádě máme kvalitní lidi. Věřím našim vojákům, že to zvládnou.

Děkuji za pozornost!

<https://acr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/velitelske-shromazdeni-2023:-projev-nacelnika-generalniho-stabu-acr-generalporucika-karla-rehky-247955>